

МІЖ АВТОМАТИЗАЦІЄЮ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ: РОЛЬ ЛЮДИНИ У ДОСЛІДЖЕННЯХ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Башира М. Аль-Хашімі «Штучний інтелект може допомогти у дослідженнях, але відповідальність має залишатися за людиною».

У ній автор розглядає можливості використання штучного інтелекту на різних етапах дослідницького процесу – від аналізу великих масивів даних до підготовки текстів і формування гіпотез. Це дозволяє підвищити ефективність роботи та прискорити отримання результатів. Водночас автоматизація окремих процесів не повинна підміняти критичне осмислення та наукову доброчесність, які залишаються ключовими для академічної діяльності. Обговорюється ціла низка ризиків, пов'язаних із використанням генеративних моделей в науці, у першу чергу пов'язаних з помилковою, недостовірною, некоректно інтерпретованою інформацією. Необхідно ретельно перевіряти результати, отримані за допомогою ШІ та усвідомлювати, що ці інструменти мають свої обмеження. Відповідальність за якість, точність та етичність дослідження не може бути делегована алгоритмам, навіть якщо вони відіграють суттєву роль у науковому процесі.

У статті також розглядається питання авторства і прозорості використання ШІ у наукових публікаціях. Наголошується на необхідності чіткого зазначення ролі технологій у створенні дослідницьких результатів, що дозволяє зберегти довіру до наукового знання та уникнути спотворення уявлення про внесок дослідника. Потрібно формувати узгоджені підходи та стандарти використання штучного інтелекту в науці. Технологічні можливості та людська участь і кінцева відповідальність за отримані у науковій діяльності результати мають бути збалансовані. Попри значний потенціал штучного інтелекту як інструменту підтримки досліджень, саме людина є ключовим суб'єктом прийняття рішень, оцінювання результатів і дотримання етичних норм, що визначають якість і надійність наукового знання.

Детальніше:

<https://www.timeshighereducation.com/opinion/ai-can-help-research-humans-must-remain-accountable>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_Науковцям_новини
#НРАТ_Освіт'янам_новини #НРАТ_TimesHigherEducation

2026-03-30

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів